

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/16/2019
Identifikačné číslo spisu: 6113219796
Dátum vydania rozhodnutia: 05.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6113219796.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci správcu konkurznej podstaty Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s., Horná 23, Banská Bystrica, úpadcu LEVEN, a. s., so sídlom 29. augusta 23, Banská Bystrica, IČO: 36 540 005, (do vyhlásenia konkurzu ako dlžníka) o návrhu na potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom, o dovolaní dlžníka proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/22/2018-1694 z 20. septembra 2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 1R/3/2013 zo dňa 20. júna 2018 zamietol reštrukturalizačný plán dlžníka prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 7. februára 2014.

2. V odôvodnení uznesenia uviedol, že po oboznámení sa s prihláškami veriteľov SPP a. s. a S & B Enhanced Finance AG zistil, že správkyňa nepostupovala pri preskúmaní pohľadávok týchto veriteľov v zmysle § 124 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“) s odbornou starostlivosťou a nezvolila rovnaký prístup a kritériá pre posúdenie, či je prihlásená pohľadávka toho ktorého veriteľa sporná, alebo nie, keď správkyňa nepovažovala právoplatné rozhodnutie súdu za právny dôvod vzniku záväzkov, a teda ani za právny dôvod prihlásenej pohľadávky veriteľa SPP a. s. na rozdiel od uznania dlhu, ktoré ako právny dôvod vzniku pohľadávky veriteľa S & B Enhanced Finance AG akceptovala. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že správkyňa v prípade veriteľa S & B Enhanced Finance AG v zozname pohľadávok ako právny dôvod uviedla nie zmluvu, ktorou dlžník potvrdil a uznal svoj záväzok, t. j. právny dôvod uvedený veriteľom v prihláške, ale akcionársku zmluvu napriek tomu, že veriteľ takto vôbec nedefinoval právny dôvod prihlásenej pohľadávky v prihláške. Výslovil názor, že správkyňa tak postupovala nad rámec údajov uvedených v prihláške veriteľa S & B Enhanced Finance AG, teda v rozpore s § 123 ods. 1 ZoKR a tak svojím postupom konvalidovala nesprávny postup veriteľa pri prihlasovaní jeho pohľadávky. Hoci prihlášky oboch veriteľov vykazovali hmotnoprávne nedostatky, keď obidvaja veritelia nesprávne uviedli právny dôvod o vzniku svojich pohľadávok, správkyňa poprela len pohľadávku veriteľa SPP a. s. a pohľadávku veriteľa S & B Enhanced Finance AG, napriek uvedeným hmotnoprávnym nedostatkom za spornú nepovažovala a v zozname pohľadávok

svojvoľne uviedla iný právny dôvod vzniku jeho pohľadávky. Výslovil záver, že dôsledkom rozdielneho prístupu a postupu správkyne pri posudzovaní prihlásených pohľadávok týchto veriteľov je skutočnosť, že najväčším veriteľom v reštrukturalizácii dlžníka sa stala práve spoločnosť S & B Enhanced Finance AG, ktorej právny dôvod prihlásenej pohľadávky a vôbec samotná pohľadávka veriteľa je však nepreskúmateľná. Ďalej konštatoval, že správkyňa konala v rozpore s § 126 ods. 3 ZoKR, v dôsledku čoho bol na predmetnej schôdzi veriteľov kreovaný veriteľský výbor v rozpore so zákonom, kedy za člena veriteľského výboru bol v plnom rozsahu hlasov vrátane hlasov z titulu zmluvnej pokuty zvolený veriteľ S & B Enhanced Finance AG, za člena výboru naopak nemohol byť ani volený veriteľ SPP a. s. v dôsledku jeho úplného popretia pohľadávok, a to aj judikovaných. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na zápisnicu zo schôdze veriteľov zo dňa 18. októbra 2013, ktorá neposkytuje hodnoverný obraz o priebehu schôdze, na ktorej bol kreovaný veriteľský výbor, keďže celkový počet hlasov veriteľov prítomných na schôdzi veriteľov nezodpovedá výsledkom hlasovania uvedených v zápisnici. Ďalej uviedol, že veriteľ SPP a. s. bol postupom správkyne zbavený práva aktívne sa podieľať na procese reštrukturalizácie a hlasovať o pláne minimálne v rozsahu jeho judikovaných pohľadávok a naopak veriteľ S & B Enhanced Finance AG bol zvýhodnený v dôsledku jeho plnej účasti aj v nezákonnom rozsahu na hlasovaní a účasti na veriteľskom výbore. Plán ku dňu rozhodnutia súdu označil za nie reálny a vyslovil názor, že nebolo preukázané, že je v záujme veriteľov a že je schopný poskytnúť vyššiu možnú mieru uspokojenia veriteľom ako konkurz.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie dlžník, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 41CoKR/22/2018-1694 zo dňa 20. septembra 2018 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v intenciách nálezu Ústavného súdu SR II. ÚS 34/2016 zo dňa 13. septembra 2016 a skúmal okolnosti pri posudzovaní a schvaľovaní prihlášok veriteľov S & B Enhanced Finance AG a SPP a. s. Ďalej uviedol, že sa súd prvej inštancie riadil zákonnou úpravou, ktorá definuje, že jedným zo základných predpokladov potvrdenia plánu súdom je že plán je v súlade so spoločným záujmom veriteľov. Za správny označil záver súdu prvej inštancie, že správkyňa nezvolila rovnaký prístup a kritériá pri posúdení, či je prihlásená pohľadávka toho ktorého veriteľa sporná alebo nie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie správne zhrnul, že prihlášky oboch veriteľov vykazovali hmotnoprávne nedostatky, keď obaja veritelia nesprávne uviedli právny dôvod vzniku svojich pohľadávok, a správkyňa napriek tomu poprela len pohľadávku veriteľa SPP a. s. a pohľadávku veriteľa S & B Enhanced Finance AG, napriek uvedeným hmotnoprávnym nedostatkom, za spornú nepovažovala a v zozname pohľadávok svojvoľne uviedla iný právny dôvod vzniku jeho pohľadávky, pričom dôsledkom tohto rozdielneho prístupu je, že najväčším veriteľom reštrukturalizácie dlžníka sa stala práve spoločnosť S & B Enhanced Finance AG. Za správne označil odvolací súd konštatovanie súdu prvej inštancie, že plán ku dňu rozhodnutia súdu nie je reálny, keď po jednom roku plnenia plánu zo dňa 16. mája 2016 aj dozorná správkyňa, vzhľadom na podstatnú zmenu skutkových okolností po schválení plánu schvaľovacou schôdzou objektívne nemohla uviesť žiaden konkrétny údaj, vychádzajúci z plánu, ktorý by potvrdzoval, že plán sa reálne plní. V súvislosti s námietkou dlžníka, že súd nerozhodoval o návrhu na schválenie plánov v zákonom primeranej dobe, odvolací súd uviedol, že z chronologického prehľadu spisu jednoznačne vyplýva, že o návrhu na schválenie plánu nebolo možné rozhodnúť v primeranej dobe práve vzhľadom na konanie, ktoré prebiehalo na odvolacom súde ako aj na konanie, ktoré prebiehalo na Ústavnom súde Slovenskej republiky. So zreteľom na uvedené označil odvolací súd námietky dlžníka, uvedené v odvolaní, za nie dôvodné a vyvrátené v konaní pred súdom prvej inštancie.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dlžník (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie tvrdiac, že potvrdzujúce uznesenie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a súčasne, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 432 ods. 1 CSP). Uviedol, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak je daný niektorý z dôvodov zmätočnosti podľa § 421 ods. 1 CSP. Výtýkal odvolaciemu súdu, že nedal jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania a to predovšetkým prečo je preskúmavanie postupu prihlasovania a schvaľovania prihlášok veriteľov S &

B a SPP v rámci rozhodovania o návrhu na potvrdenie plánu zákonným postupom v zmysle § 154 ods. 1 ZoKR, keď v odôvodnení potvrdzujúceho uznesenia absentuje konkrétna skutočnosť smerujúca k podstatnému porušeniu ustanovení ZoKR o náležitostiach plánu, postupe pri príprave plánu, hlasovaní o pláne alebo iných ustanovení týkajúcich sa plánu, ak to malo nepriaznivý vplyv na niektorého z účastníkov plánu (§ 154 ods. 1 písm. a/ ZoKR), ďalej prečo z nálezů Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 34/2016-41 z 13. septembra 2016 vyplývala pre súd prvej inštancie povinnosť skúmať proces podávania a schvaľovania prihlášok veriteľov dlžníka, keď ÚS SR v predmetnom náleze uviedol len že „je zákonnou povinnosťou okresného súdu, ktorý má právomoc rozhodnúť o potvrdení, aj o zamietnutí plánu, preskúmať konkrétne okolnosti reštrukturalizácie sťažovateľa vo väzbe na kritériá, ktoré ústia do zamietnutia plánu, a až v prípade ich absencie rozhodnúť o potvrdení plánu, pričom žiadnym spôsobom nerozšíril právomoc okresného súdu v konaní o návrhu na potvrdenie plánu aj o právomoci rozhodovať o incidenčných žalobách (§ 124 ods. 4 ZoKR) a napokon neuviedol v akom ustanovení ZoKR je zakotvená povinnosť reštrukturalizačného súdu v konaní o návrhu na potvrdenie plánu skúmať postup pri podávaní prihlášok veriteľov dlžníka. So zreteľom na uvedené žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ súčasne navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP.

6. K dovolaniu sa vyjadril veriteľ Slovenský plynárenský priemysel a. s. Bratislava, navrhujúc dovolanie odmietnuť ako neprípustné s poukazom na § 198 ods. 1 ZoKR ako aj predchádzajúce rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/51/2014 zo dňa 30. septembra 2014. Vyslovil názor, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd rozhodli vecne správne, pričom dlžníkom podané odvolanie označil za založené na nesprávnych úvahách. Konštatoval ďalej, že odložením vykonateľnosti potvrdzujúceho uznesenia by došlo iba k ďalšiemu oddaľovaniu a zbytočnému predlžovaniu konkurzu, pričom by boli porušené práva veriteľov dlžníka.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal dlžník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

8. Dovolanie je možné považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie, dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nemôže byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/82012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012). Úspech každého dovolania je vždy podmienený (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je aj opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru platná právna úprava mu nedovoľuje pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky prípustnosti dovolania je pritom zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08).

9. Podľa § 196 ZoKR, ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddlžení (ďalej len „konanie podľa tohto zákona“) sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

10. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii je základným právnym predpisom upravujúcim postup (vrátane procesného postupu súdov) pri riešení úpadku dlžníka. V konkurznom konaní, v konaní o reštrukturalizácii a v konaní o oddlžení majú prednosť procesné normy ZoKR. Ak osobitný zákon (lex specialis) obsahuje výslovnú právnu úpravu, z aplikácie je potom vylúčená právna úprava subsidiárna

(lex generalis).

11. Podľa § 198 ods. 1 ZoKR, súd v konaní podľa tohto zákona rozhoduje uznesením. Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddelení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon. Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné.

12. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí reštrukturalizačného plánu dlžníka, spoločnosti LEVEN, a. s., je bez pochyb uznesením vydaným podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, keď konajúce súdy primárne aplikovali právnu úpravu obsiahnutú v ZoKR a základom pre vydanie uvedeného rozhodnutia bolo ustanovenie § 154 ods. 1 písm. a/ a d/ ZoKR.

13. Nakoľko Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, ako osobitný právny predpis, vylučuje prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konkurznom konaní, nemôže sa účastník reštrukturalizačného konania domáhať prípustnosti dovolania podľa ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 / CSP. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

14. Dovolací súd v zmysle § 436 ods. 3 CSP neprihliadol na vyjadrenie veriteľa Slovenského plynárenského priemyslu, a. s., datovaného 7. februára 2019, nakoľko bolo podané oneskorene.

15. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd odmietol dovolanie dlžníka ako (objektívne) neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh dlžníka na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/616/2015).

16. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 19. novembra 2018 sp. zn. 1R/3/2013-1706, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24. novembra 2018, súd zastavil reštrukturalizačné konanie, začal konkurzné konanie voči dlžníkovi LEVEN, a. s., so sídlom Ulica 29. augusta 23, Bratislava, IČO: 36 540 005 a vyhlásil konkurz na majetok tohto dlžníka. So zreteľom na uvedené dovolací súd pokračoval v konaní so správcom konkurznej podstaty tohto úpadcu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.